

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 02/09/2024 16:43
Sayı: E-120.07.03-1488524
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

Sayı : E-54045643-610-15613621

Konu : Soru Önergesi (7/14282)

7/14282

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25.07.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1464464 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kayseri Milletvekili Sayın İsmail ÖZDEMİR'e ait 7/14282 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/14282) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 42D934AA-BE45-4A5C-A0D0-222374B6C6AF

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL ÖZDEMİR'E AİT 7/14282 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımız tarafından 2016 yılında tamamlanan “İklim Değişikliğinin Su Kaynaklarına Etkisi Projesi” sonuçlarına göre Kayseri ilinin yer aldığı Kızılırmak ve Seyhan Havzalarında, gelecek dönemde yıllık toplam yağışlarda ortalama %8’lik bir azalma olması beklenmektedir. Bununla birlikte, ortalama sıcaklıkların 1.6 °C civarında artacağı ve Kayseri ilinin içinde yer aldığı bu havzada 2030 yılı itibarıyla su açığı oluşacağı öngörülmektedir.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu’nun 7’nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden “Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik” yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir. 81 ilde ilçe bazında gelecek 3 yılın bitkisel üretim planları oluşturulmuştur.

Yer altı sularının tarımsal açıdan yetersiz olduğu belirlenen 11 ilin 52 ilçesinde, bitki su tüketimi yüksek olan mısır gibi ürünler yerine su tüketimi az olan ürünlerin ekimini sağlayacak tedbirler alınmıştır. Su kısıtı bulunan tarım havzalarında damla sulama yapmayan dane mısır üreticilerine, fark ödemesi desteği yapılmamaktadır. Bununla birlikte bu havzalarda su kullanımının azaltılmasını sağlamak için dane mısıra göre çok daha az su tüketen mercimek ve nohutta diğer havzalara oranla fark ödemesi desteğine ilave %50 ödeme yapılmaktadır.

Az su tüketen fiğ, macar fiği, yem bezelyesi, burçak ile mürdümük gibi yem bitkilerinin ekilişini artırmak ve üreticileri yönlendirmek amacıyla da yem bitkileri desteğine ilave %50 ödeme yapılmaktadır. Ayrıca yer altı sularının tarımsal açıdan yetersiz olduğu belirlenen 11 ilin 52 ilçesinde 2023 üretim yılında Çiftçi Kayıt Sistemi’ne kayıtlı arazilerde yurt içinde üretilip sertifikalandırılan yağlık ayçiçeği tohumunu kullanarak ekim yapan çiftçilere dekara 135 TL sertifikalı tohum kullanım desteği ödemesi yapılmıştır.

Bireysel sulama sistemlerinin desteklenmesi kapsamında; 30.1.2021-31.12.2025 tarihleri arasında, tarımsal faaliyetler için geliştirilen modern basınçlı bireysel sulama sistemlerinin üreticiler tarafından kullanımının yaygınlaştırılarak; daha kaliteli ve pazar isteklerine uygun üretim yapılmasını sağlamak, kırsal alanda üreticilerin gelir düzeyinin yükseltilmesi için bireysel sulama sistemleri desteklenmektedir. Bireysel sulama sistemlerine %50 hibe desteği verilmektedir.

Bakanlığımızca 2021 yılından itibaren ülke genelinde işlenmeyen ve nadasa bırakılan arazilerde gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik “Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi” yürütülmektedir.

Proje kapsamında uygun münavebe planı ve ekim yöntemleri uygulayarak stratejik ürünlerin üretiminde kullanılması, iklim değişikliğini dikkate alarak uygun çeşitlerle hububat, baklagil ve yağlı tohumlu bitkilerin üretiminin geliştirilmesi sağlanmaktadır.

Üreticilerin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla 2024-2026 yıllarını kapsayan süreçte 8038 sayılı ve 8039 sayılı Kararlar kapsamında; Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullandırılmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu doğrultuda,

- ✓ Basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına 15 milyon TL üst limite kadar %100 faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.
- ✓ Hayvancılık, kanatlı sektörü ve su ürünleri sektöründe yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımlarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %5,
- ✓ Bitkisel üretim konularında işletme kredi/finansman kullandırımlarında basınçlı sulama sistemi kullanımına ilave %10,
- ✓ Kapalı ortamda bitkisel üretim konusunda yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımlarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %20, yatırımlarda yağmur suyu hasatı değerlendirildiğinde ilave %10 faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.

2017 yılında kuraklık riski ilk olarak, “İlçe Bazlı Kuraklık Verim Sigortası” TARSİM kapsamında teminat altına alınmış, 2021 yılında ise “Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası”na geçilmiştir. Üreticiler, kuru tarım alanlarında üretimini yaptıkları buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı ve yeşil mercimek ürünlerini kuraklık, don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı köy genelinde meydana gelebilecek verim kayıplarına karşı %60 devlet prim desteği ile “Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası” yaptırabilmektedir.

Suyu tüm kullanım alanlarında verimli kullanarak, kaynaklarımızın sürdürülebilirliğinin sağlanması ve gelecek nesillere aktarılması için “Suda Sıfır Kayıp” temasıyla “Su Verimliliği Seferberliği” başlatılmıştır.

“Anadolu Bozkır Ekosistemleri İçin İklim Değişikliğine Ekosistem Tabanlı Uyum Strateji Belgesi” 2022/8 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile 07.06.2022 tarihli ve 31859 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu belge; tarımsal üretimde tarım, mera, sulak ve orman alanlarının entegre yönetimi ile iklim değişikliğine bütünlüklü bir yaklaşım getirmektedir. Strateji belgesi ile Bakanlığımız tarafından bu yaklaşımın Anadolu Bozkırlarında sistematik bir anlayışla yaygınlaştırılması ve tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin temini hedeflenmektedir.

2023-2027 dönemi Türkiye Tarımsal Kuraklık Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı oluşturularak Cumhurbaşkanlığı Kararı ve Uygulama Tebliği yayımlanmıştır. Söz konusu plan ile tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlamak ve kuru/sulu alanda üretim yapmak için gerekli yol haritası belirlenmiştir.

Eylem Planı ile; Tarımsal Kuraklık Yönetimi Koordinasyon Kurulu tarafından alınan kararlar ve uygulamalar doğrultusunda kırsal kesimde kuru ve sulu tarım alanlarında gerekli su yatırımlarının planlanması, iklim dostu tarım tekniklerinin yaygınlaştırılması, tohum ve bitki çeşitliliği, sulama teknikleri ve arazi kullanım planları gibi uygulamalar eylem planı kapsamında, kuraklığa karşı suyumuzu korumaktayız.

Tarımsal kuraklığa hassas alanlar belirlenerek kuraklık risk haritaları oluşturulmaktadır.

Kurak ve yarı kurak bölgelerde yağış sularından maksimum fayda sağlanmak üzere yağmur hasadı projeleri yürütülmektedir.

2022 yılında Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında tarımsal kuraklığı önlemeye yönelik kırsalda yağmur hasadı için havuz yapımı (Jeomembran) %50 hibe kapsamına alınmıştır.

Tarımda dijitalleşme ile bitkinin ne zaman ve ne kadar sulama suyuna ihtiyaç duyduğunun tahmin edilmesi için “Dijital Sulama Yönetimi” projeleri yürütülmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Düşük kaliteli ve artılmış suların tarımsal sulamada kullanımına ilişkin AR-GE çalışmaları yürütülmektedir.

Tarımda su tasarrufu ve verimliliğe yön verecek, kuraklık yönetimine katkı sağlayacak “Sulama Yönetimi ve Bitki Su Tüketimi Sistemi TAGEM-SuET” hayata geçirilmiştir.

İklim değişikliğinin en önemli olumsuz etkilerinden biri olan kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması ve kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi amacıyla; Bakanlığımız tarafından ülkemizin tamamında, Kayseri ilinin içerisinde yer aldığı Kızılırmak ve Seyhan Nehir Havzalarının da içerisinde bulunduğu 25 nehir havzasında Kuraklık Yönetim Planları hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, Kayseri ilinin yüzde 47’lik kısmının içerisinde yer aldığı Kızılırmak Havzası için 6 Havzada Nehir Havza Yönetim Planlarının Hazırlanması Avrupa Birliği Teknik Destek Projesi kapsamında Kızılırmak Havzası Sektörel Su Tahsis Planı (SSTP) hazırlanması çalışmalarına başlanmıştır. Kayseri ilinin bir kısmının içerisinde yer aldığı Seyhan Havzası Sektörel Su Tahsis Planı hazırlanmıştır. Havzaların normal durum ve 4 farklı kuraklık koşullarındaki su potansiyelinden tarım sektörüne verilebilecek su miktarı belirlenerek, havzada sulu tarımı yapılan ve Havza Bazlı Destekleme Modeli kapsamında desteklenen bitkiler göz önüne alınarak optimum bitki deseni belirlenmiştir.